

Zameranie na postupovú skúšku z predmetu

Teória štátu a práva

Teória štátu

1. Vznik a historický vývoj spoločnosti a štátu
2. Vznik štátu a historické formy štátu
3. Pojem a znaky štátu
4. Pojem a funkcie štátu
5. Štátna moc a znaky štátnej moci
6. Štátne územie a spôsoby nadobudnutia štátneho územia
7. Charakteristika a pojem formy štátu
8. Pojem forma vlády a základné druhy foriem vlád
9. Teória del'by moci a zásady del'by moci
10. Teória del'by moci v prezidentskej republike
11. Parlamentarizmus a zásady parlamentarizmu
12. Parlamentná monarchia a parlamentná republika
13. Zmiešané formy vlády
14. Demokracia a princípy demokracie
15. Formy demokracie
16. Volebné právo a princípy volebného práva
17. Mandát a druhy mandátov
18. Orgány verejnej moci
19. Štátne orgány a štátne organizácie (charakteristika, rozdiely, právomoc, kompetencia)
20. Klasifikácia štátnych orgánov podľa druhu právomoci
21. Ústavodarný a zákonodarný orgán
22. Postavenie, právomoci a kompetencie hlavy štátu v systéme štátnych orgánov
23. Postavenie a právomoci vlády v systéme štátnych orgánov
24. Orgány územnej a záujmovej samosprávy
25. Súdny a súdnictvo
26. Orgány výkonnej moci sui generis
27. Úrad ochrancu práv a slobôd
28. Delenie štátnych orgánov podľa kompetencie
29. Klasifikácia štátnych orgánov podľa ich zloženia, spôsobu ustanovovania do funkcií a podľa vzájomných vzťahov
30. Verejná (štátna) služba a systémy obsadzovania funkcií a miest vo verejnej (štátnej) správe
31. Územno-organizačná štruktúra štátu
32. Štátne zriadenie: unitárny štát, znaky a jeho delenie
33. Štátne zriadenie: zložený štát, znaky a jeho formy
34. Štátne zriadenie: zväzy (spolky) a zoskupenia štátov
35. Štátny režim a jeho delenie
36. Demokratický štátny režim a jeho znaky
37. Nedemokratický štátny režim a jeho znaky
38. Podstata právneho štátu a jeho princípy
39. Pojem politika a politického systému
40. Politický systém a subjekty politického systému

Teória práva

1. Spoločenské normy a právne normy
2. Pojem právo (pozitívne právo a prirodzené právo)

3. Systém práva – pojem, prvky, znaky a klasifikácia systému práva
4. Teórie odôvodňujúce dualizmus práva
5. Klasifikácia práva na verejné a súkromné – základné diferenciačné znaky
6. Odvetvia práva (právne odvetvie, kódex, kodifikácia) a ich charakteristika
7. Právna kultúra. Typy právnej kultúry (veľké právne systémy)
8. Kontinentálno-európsky a anglo-americký typ právnej kultúry
9. Právne princípy – pojem, povaha a funkcie právnych princípov
10. Pramene práva - pojem a druhy
11. Pramene práva v Slovenskej republike
12. Delenie normatívnych právnych aktov podľa druhu právomoci orgánov verejnej moci
13. Normatívny právny akt ako prameň práva
14. Normatívne právne akty orgánov výkonnej moci
15. Primárne a sekundárne normatívne právne akty
16. Delenie normatívnych právnych aktov (právnych predpisov) podľa stupňa právnej sily
17. Tvorba práva – normotvorba, legislatívny proces a jeho štádiá
18. Právna norma – pojem a znaky
19. Štruktúra právnej normy – tradičná dvojčlánková, trichotomická (trojčlánková), zdvojená štruktúra právnej normy
20. Druhy právnych noriem – kogentné, dispozitívne, striktné, ekvitaľne, prikazujúce, zakazujúce, dovoľujúce, blanketové, odkazujúce, kolízne, teleologické, kompetenčné, obsolétne...
21. Pôsobnosť právnych noriem – osobná, časová, územná a vecná pôsobnosť právnych noriem
22. Vznik a zánik platnosti a účinnosti právnych noriem
23. Hierarchia a právna sila právnych noriem
24. Pojem a druhy sankcií v práve
25. Právne skutočnosti – pojem, charakteristika, klasifikácia právnych skutočností
26. Právne skutočnosti závislé od ľudskej vôle - právne konanie, protiprávne konanie
27. Právne úkony – náležitosti právnych úkonov, právne následky vadnosti právnych úkonov
28. Právne skutočnosti nezávislé od ľudskej vôle – právne udalosti
29. Plynutie času, hmotnoprávne a procesné lehoty, premlčanie a preklúzia v práve, právne domnienky a fikcie
30. Právne vzťahy – pojem, charakteristika a prvky právneho vzťahu
31. Subjekty právneho vzťahu
32. Objekt (predmet) právneho vzťahu
33. Obsah právneho vzťahu
34. Protiprávne konanie – pojem, klasifikácia, štruktúra protiprávneho konania (objekt, objektívna stránka, subjekt, subjektívna stránka)
35. Právna zodpovednosť – pojem, druhy predpoklady právnej zodpovednosti
36. Aplikácia práva – pojem, subjekty, štádiá procesu aplikácie práva
37. Individuálny právny akt – pojem, znaky, náležitosti jeho obsahu
38. Právoplatnosť, vykonateľnosť, výkon individuálnych právnych aktov
39. Výklad práva, klasifikácia (delenie) výkladu práva
40. Analógia v práve (analógia iuris, analógia legis)

Odporúčaná literatúra:

KROŠLÁK, D., BALOG, B., SURMAJOVÁ, Ž.: Teória štátu a práva. 1. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer SR s.r.o., 2020, 336 s. ISBN 978-80-571-0275-5

NESVADBA, A.: Teória štátu. 1. vydanie. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2022, 167 s. ISBN 978-80-8054-930-5

FÁBRY, B., KASINEC, R., TURČAN, M.: Teória práva. 2. prepracované vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer SR s.r.o., 2019, 321 s. ISBN 978-80-571-0127-7